

NOWOCZESNE ZASOBY INFORMACYJNE W INSTYTUCJACH GLAM

dr Dorota Siwecka

Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa

Uniwersytet Wrocławski

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRAČAMY GRANICE
2014—2020

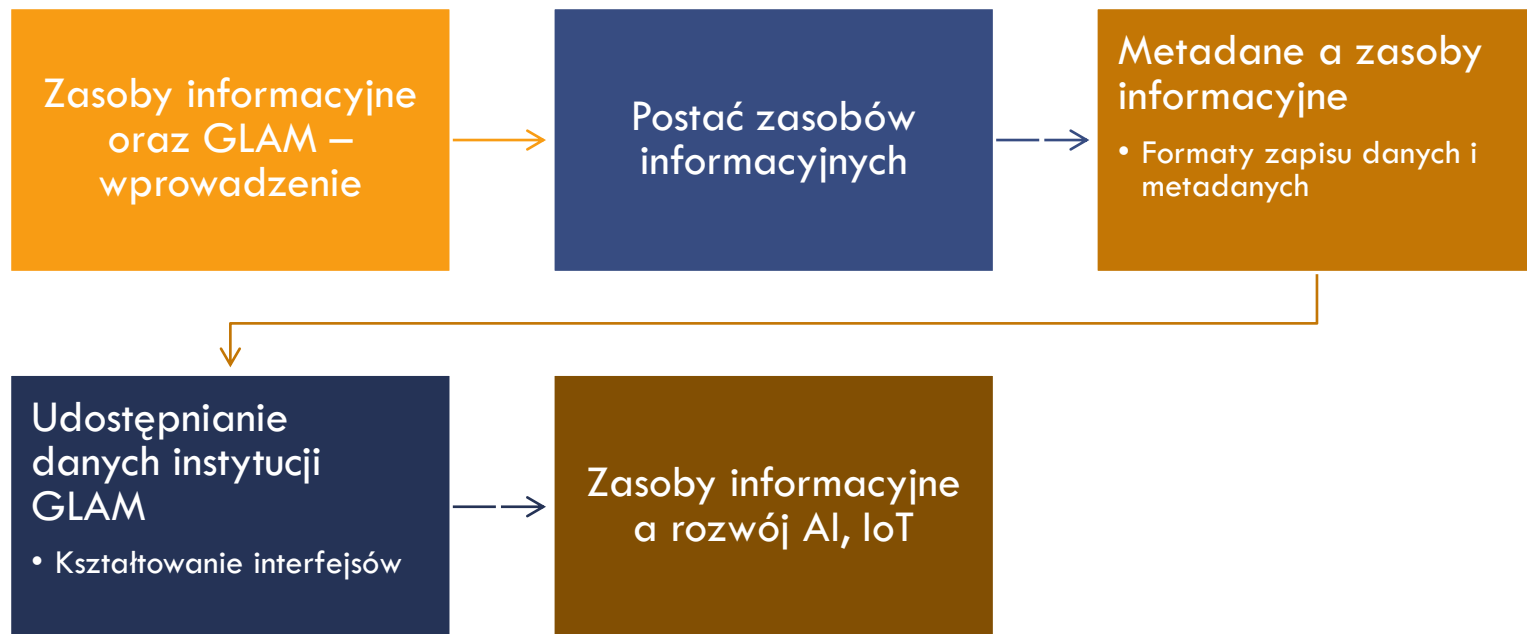

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Uniwersytet Wrocławski i Uniwersytet Palackiego w Ołomuńcu wspólnie realizują projekt
współfinansowany przez Unię Europejską

HUMANISTYKA CYFROWA DLA PRZYSZŁOŚCI

SPIS TREŚCI

**ZASOBY
INFORMACYJNE ORAZ
GLAM —
WPROWADZENIE**

ZASOBY INFORMACYJNE

trudno definiowalne

element powiązany z
biznesem, ekonomią a
zwłaszcza z
zarządzeniem
przedsiębiorstwem czy
organizacją

zależne od typu
instytucji/organizacji

GLAM

GALERIES

LIBRARIES

ARCHIVES

MUSEUMS

GLAM

Nienastawione na zyski

Zachowanie i
udostępnianie dziedzictwa

Lokalnego, krajowego,
narodowego,
regionalnego, światowego

ZASOBY INFORMACYJNE W INSTYTUCJACH GLAM

katalogi

- biblioteczne
- wydawnicze
- wystaw

inwentarze

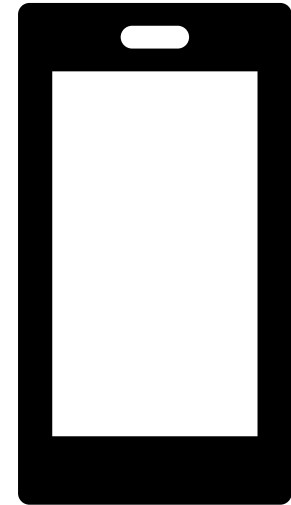
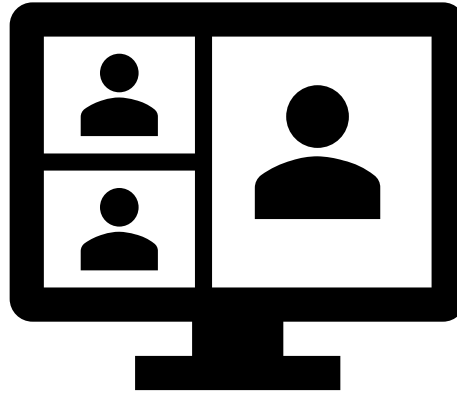
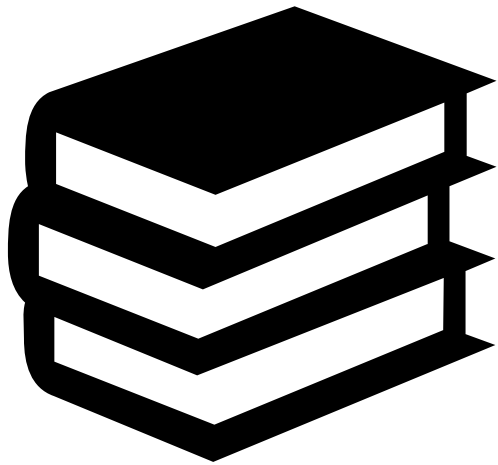
prospekty

zbiory

informowanie o zasobach

ułatwienie poruszania się po zbiorach

POSTAĆ ZASOBÓW
INFORMACYJNYCH

TRADYCYJNA POSTAĆ ZASOBÓW INFORMACYJNYCH

NOWE TECHNOLOGIE W ZASOBACH INFORMACYJNYCH GLAM

Dyskietki

CD-ROM-y

komputery

możliwość zakupu

brak możliwości aktualizacji

możliwość aktualizacji

„stacjonarność”

INTERNET W ZASOBACH INFORMACYJNYCH GLAM

Informacje o zasobach dostępne 24/7

Bez wychodzenia z domu

Możliwa szybka aktualizacja → informacja bieżąca

Nowe możliwości wyszukiwawcze

Atrakcyjne interfejsy

Możliwość wykorzystania zasobów w tworzeniu AI

RODZAJE ZASOBÓW INFORMACYJNYCH GLAM W ŚWIECIE CYFROWYM

Informacja pośrednia

- katalogi, bibliografie, inwentarze...

Informacja bezpośrednia

- zdigitalizowane książki, fotografie, dokumenty...

narzędzia pracy

- słowniki, tezaury, klasyfikacje, ontologie...
- kartoteki haseł wzorcowych,
- standardy, poradniki, instrukcje...

ZASOBY INFORMACYJNE GLAM W ŚWIECIE CYFROWYM

 art in house Art auctions Online gallery Artists Art Magazine 🔍 ↗️ 🛒 PL PLN ▼

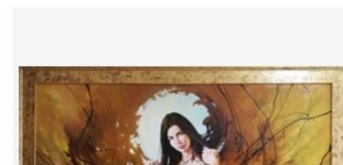
Categories - ▼	Themes - ▼	Price min. -	Price max. -	Height min. (cm) 4	Height max. (cm) 340	Width min. (cm) 3	Width max. (cm) 400
Technics - ▼	Moods - ▼	Title or Artist Name -					

RESET FILTERS **Search**

Artworks

DEFAULT ▼

ARTWORKS AVAILABLE AT AUCTION

art in house <https://artinhouse.pl/en/shop/artworks>

ZASOBY INFORMACYJNE GLAM W ŚWIECIE CYFROWYM

G

L

A

M

ZALOGUJ

MENU

Cały opis ▾

Przeszukaj zbiory polskich

zaawansowane

Zbiory polskich instytucji kultury on-line. Nasza baza liczy już ponad 8,5 miliona obiektów!

Federacja Bibliotek Cyfrowych <https://fbc.pionier.net.pl/>

ZASOBY INFORMACYJNE GLAM W ŚWIECIE CYFROWYM

G

L

A

M

Szukaj w Archiwach

Zaloguj się

Szukaj w Archiwach to zbiory archiwalne on-line

Znajdziesz tu akta, metryki, mapy, zdjęcia, kolekcje,
dokumentację techniczną i wiele innych

Szukaj

tylko zdjęcia i skany ☐

Szukaj w Archiwach <https://www.szukajwarchiwach.gov.pl/>

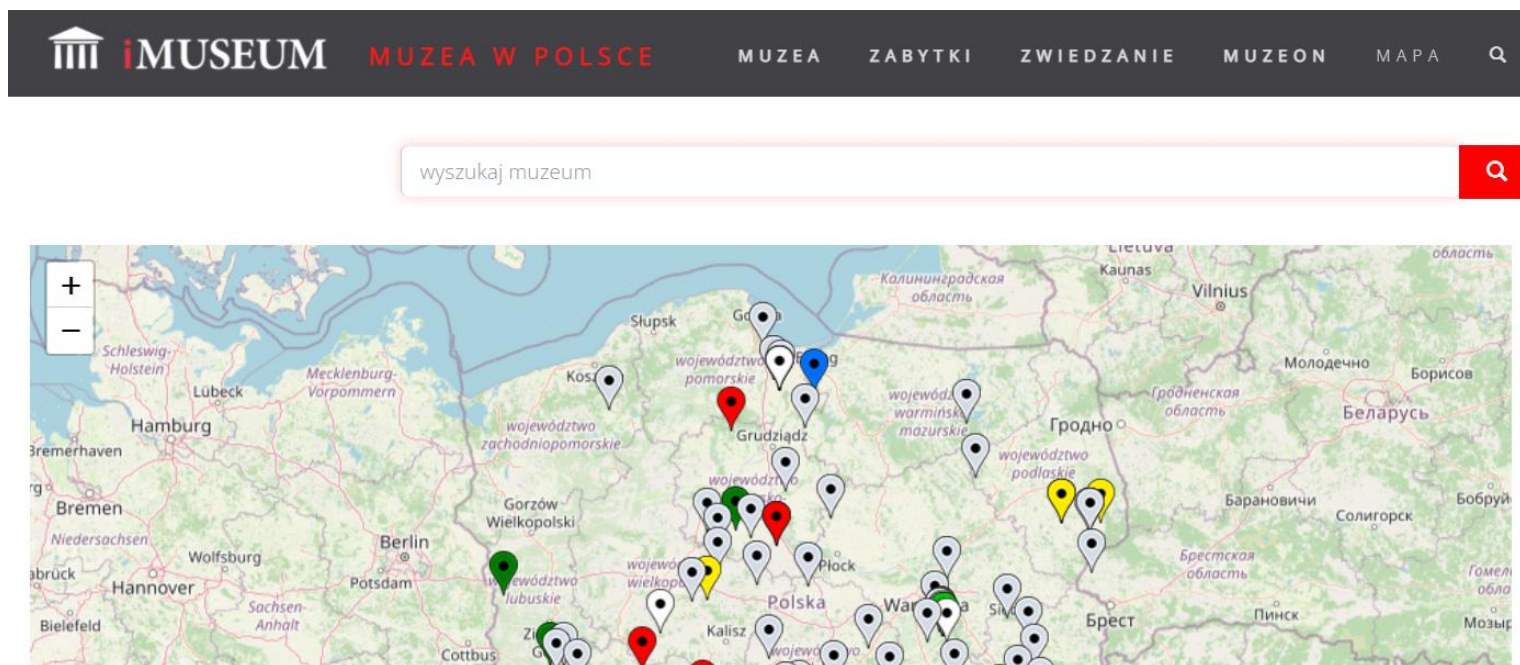
ZASOBY INFORMACYJNE GLAM W ŚWIECIE CYFROWYM

G

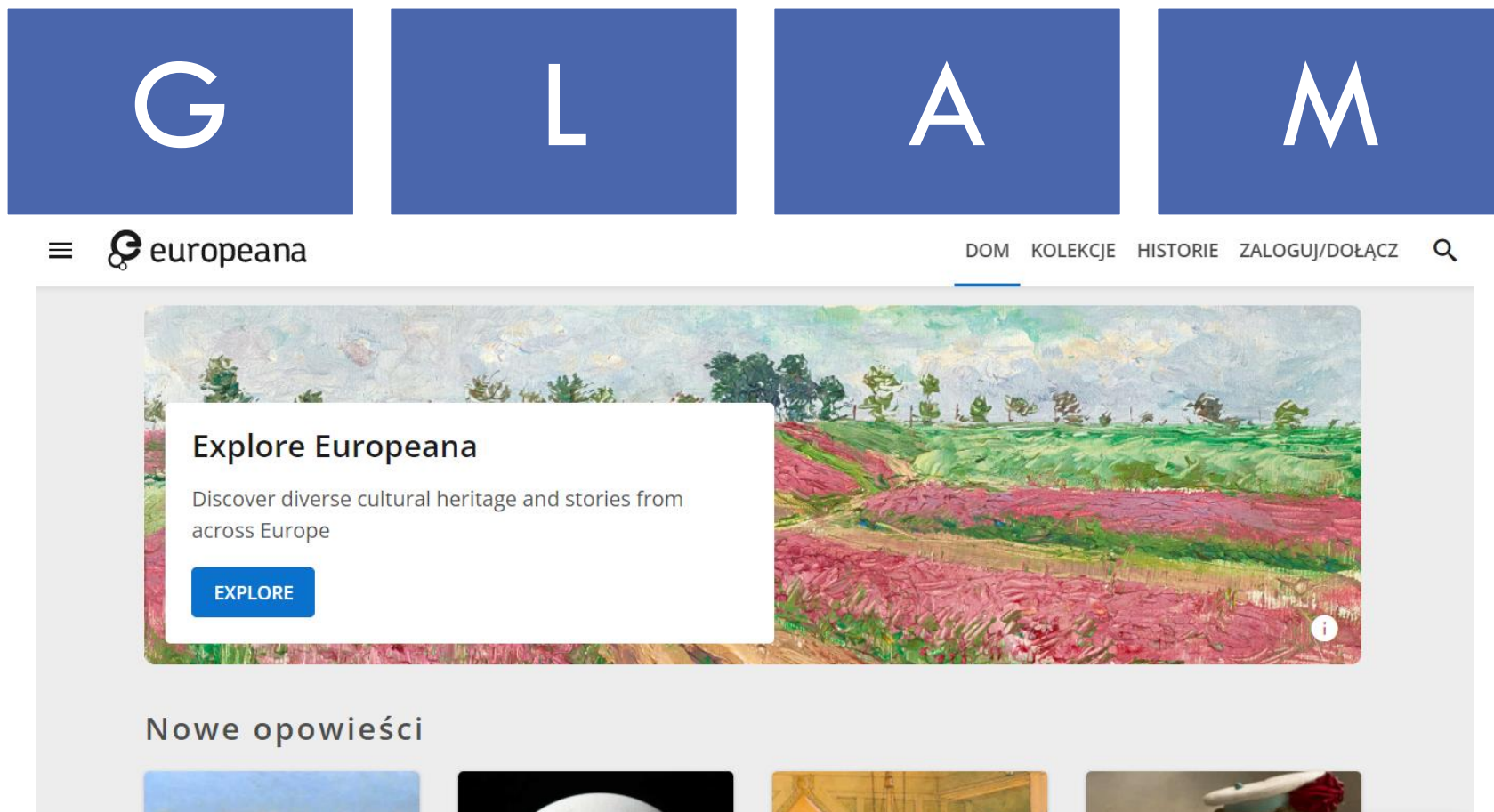
L

A

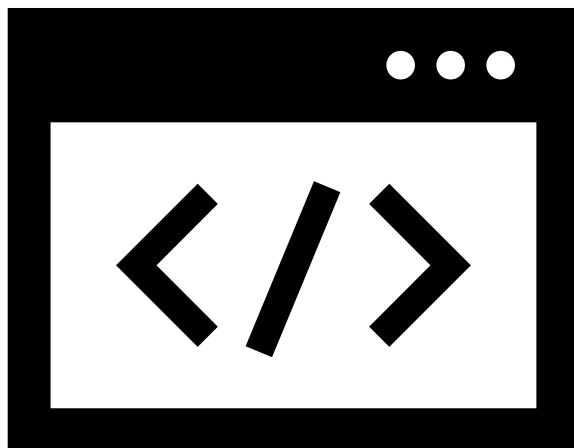
M

ZASOBY INFORMACYJNE GLAM W ŚWIECIE CYFROWYM

Europeana <https://www.europeana.eu/pl>

METADANE A ZASOBY INFORMACYJNE

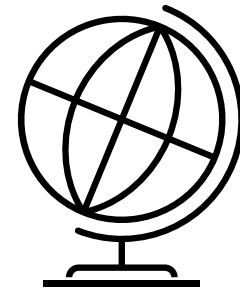
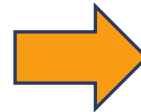
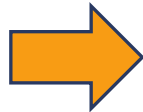
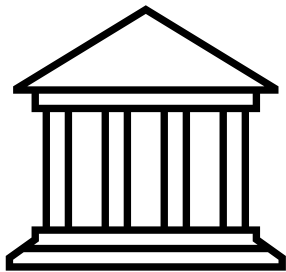
METADANE

„**dane o danych** – **ustrukturalizowane** informacje stosowane **do opisu** zasobów informacji lub obiektów informacji, dostarczające szczegółowych danych, dotyczących **atrybutów** zasobów lub obiektów informacji, **w celu** ułatwienia ich **znalezienia, identyfikacji**, a także **zarządzania** tymi zasobami”

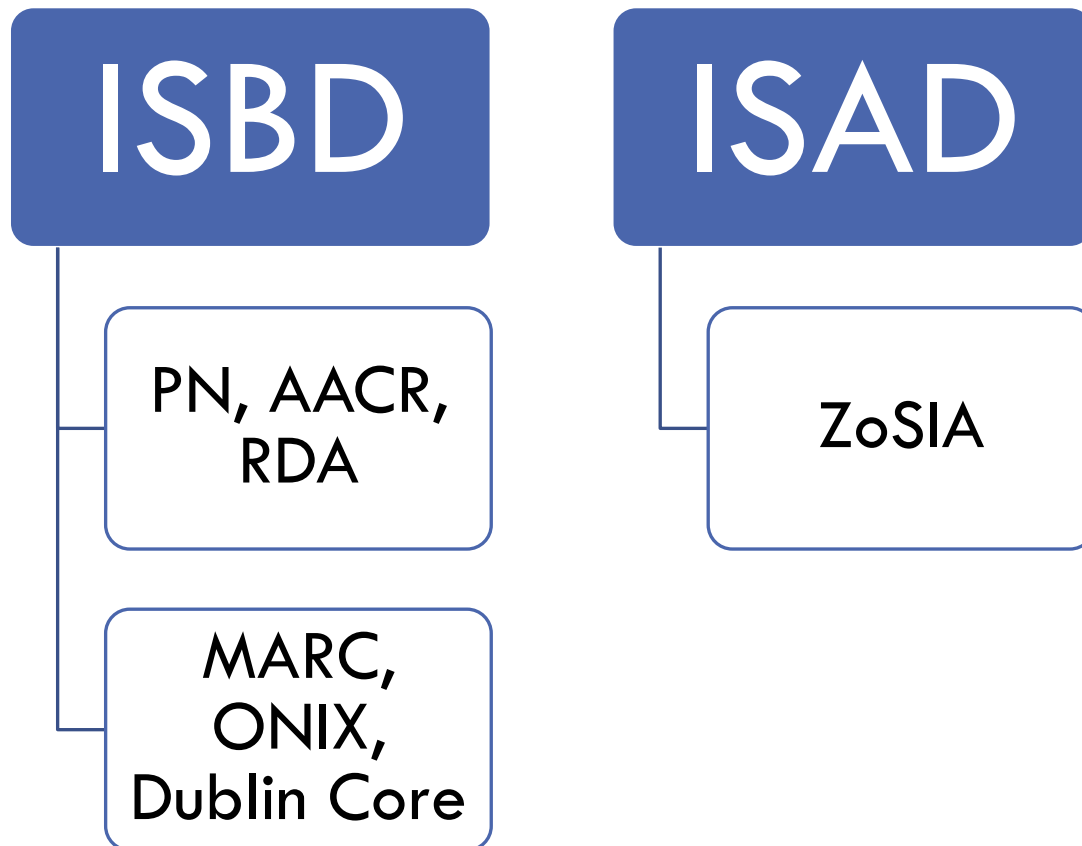
Źródło: Metadane [w:] Wikipedia. Wolna encyklopedia [dostęp 11.04.2022].
<https://pl.wikipedia.org/wiki/Metadane>

METADANE USTRUKTURALIZOWANE

Standardy zapisu

STANDARDY OPISU METADANYCH

FORMATY ZAPISU METADANYCH

MARC

Dublin
Core

ONIX

HTML

XML

RDF

...

KONWERSJA METADANYCH

możliwość automatycznej zamiany metadanych z jednego formatu na inny

narzędzia

- BIBFrame, ...

Formaty zapisu

- PDF, DjVu,
- JPEG, PNG, TIFF, RAW...
- Obj, glTF...
- txt, DOC, RTF, ODT, tex...
- ePUB, Mobi...
- CSV, XLS...

obiektów cyfrowych

- książki, czasopisma,
- fotografie, ilustracje, rysunki
- mapy,
- dzieła sztuki...

FORMAT ZAPISU DANYCH

FORMAT ZAPISU DANYCH

obecnie czytających: 593

STRONA GŁÓWNA

KOLEKCJE

EUROPEANA

POLONIA

WDIB

Wydanie

- Opis
- Informacje
- Treść
- Treść (nowe okno)
- Pobierz
- Podobne wydania

Eksport metadanych

Zapisz ten adres...

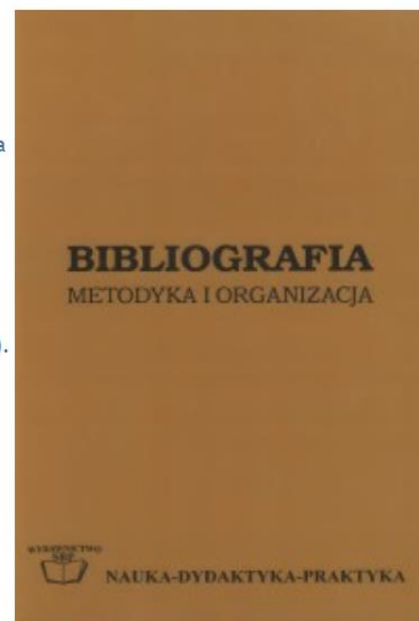
Dodaj do "Zakładek"

 Bookmark

Opis wydania

Bibliografia : metodyka i organizacja / pod red. Zbigniewa Żmigrodzkiego

- ☐ Dublin Core ver.1.1 :
 - ☐ Tytuł : Bibliografia : metodyka i organizacja / pod red. Zbigniewa Żmigrodzkiego
 - ☐ Temat i słowa kluczowe : bibliografia ; bibliografia - organizacja ; bibliografia - typologia ; opis bibliograficzny
 - ☐ Opis : 351 s. : il. ; 21 cm
 - ☐ Wydawca : Wydaw. SBP
 - ☐ Miejsce wydania : Warszawa
 - ☐ Współtwórca : Gondek, Elżbieta ; Żmigrodzki, Zbigniew (1931-). Red.
 - ☐ Instytucja sprawcza : Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich
 - ☐ Data wydania : 2000
 - ☐ Typ zasobu : książka
 - ☐ Format : image/x.djvu
 - ☐ Identyfikator zasobu : oai:bbc.uw.edu.pl:391
 - ☐ Źródło : ISBN 83-87629-43-X
 - ☐ Język : pol
 - ☐ Powiązania :
 - ☐ Seria : Nauka, Dydaktyka, Praktyka ; t. 38
 - ☐ Uwagi : Publikacje w formacie DjVu są również dostępne w formacie PDF po kliknięciu na link PDF w opisach.
 - ☐ PDF : kliknij tutaj, żeby przejść

[Pokaż treść!](#)

FORMAT ZAPISU DANYCH

EXPLORE ▾

BUY 3D MODELS ▾

FOR BUSINESS ▾

Search 3D models

Blue glass bead with 'eye' decoration

3D Model

The Hunt Museum

PRO

FOLLOW

93

897

16

Download 3D Model

+ Add To

</> Embed

Share

Report

Download

Blue glass bead with 'eye' decoration

This model is free

Licensing information

CC0 Public Domain

Credit is not mandatory.
Commercial use is allowed.

LEARN MORE

Available downloads

Original format (obj)

DOWNLOAD

Autoconverted format (glTF) ?

DOWNLOAD

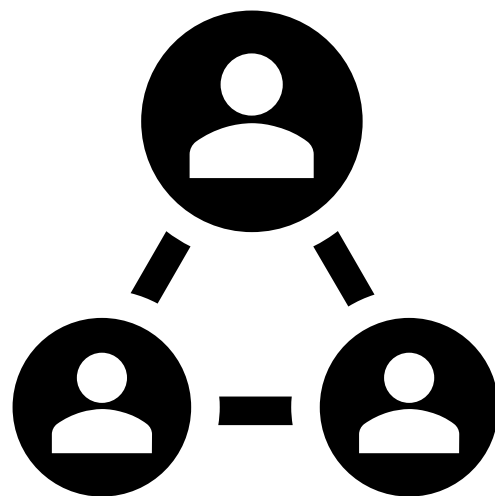
Augmented Reality Format (USDZ)

DOWNLOAD

TECHNIKI I STANDARDY W GLAM

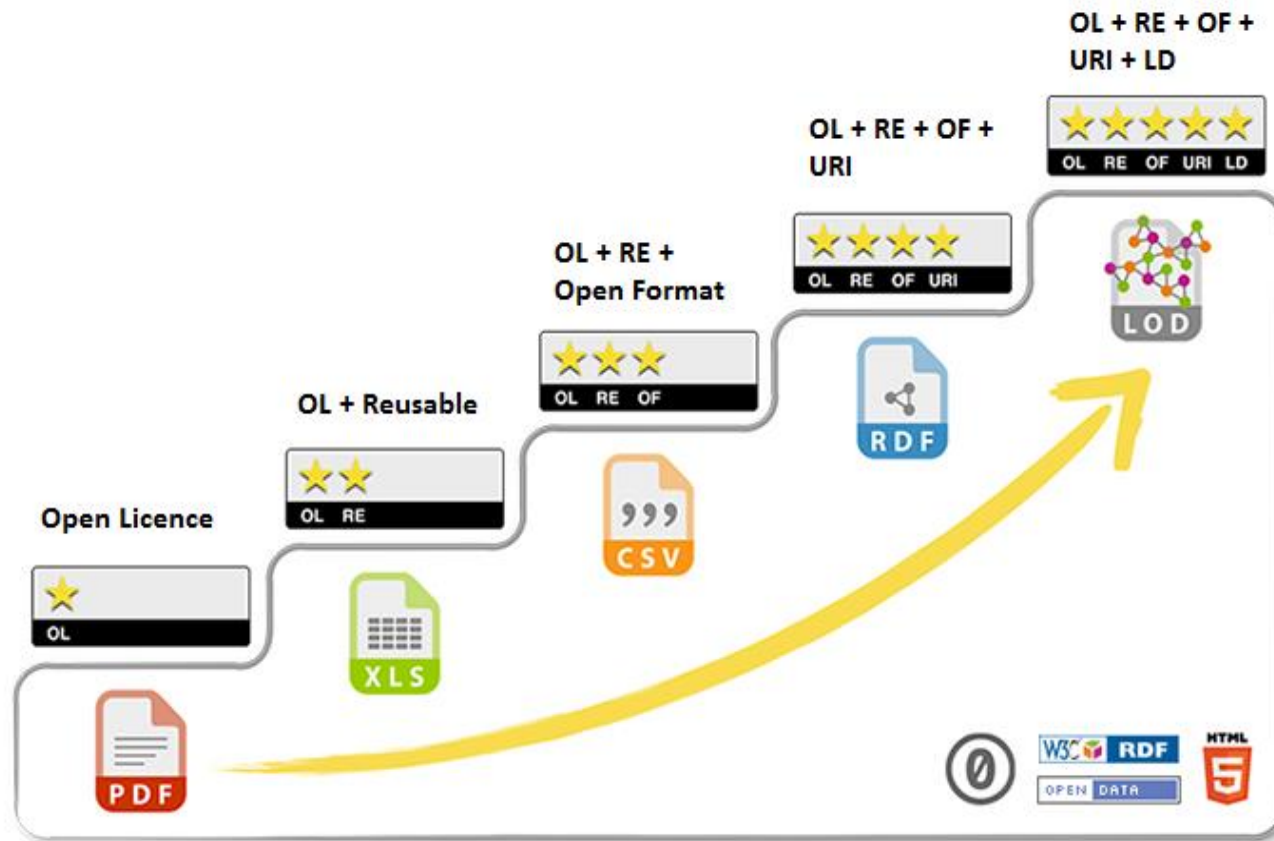
OCR

TEI

UDOSTĘPNIANIE DANYCH
INSTYTUCJI GLAM

5-STAR OPEN DATA SCHEMA

Źródło: 5 star Open Data, <https://5stardata.info/en/>

UDOSTĘPNIANIE DANYCH

Archiwizowanie dziedzictwa

Szersza publiczność

Ponowne wykorzystanie

Kwestie prawne

FORMAT DANYCH A PONOWNE WYKORZYSTANIE – EKSPORT DANYCH

 Menedżer eksportu

Zapisz | E-mail

X

Liczba pozycji do zapisania 1

Zapisz cytowania w pliku sformatowanym dla:

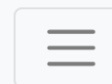
- ☒ Direct Export w formacie RIS (np. CITAVI, EasyBib, EndNote, ProCite, Reference Manager, Zotero)
- ☐ Oprogramowanie do ogólnego zarządzania bibliografiami
- ☐ Cytowania w formacie XML
- ☐ Cytowania w formacie BibTeX
- ☐ Cytowania w formacie MARC21
- ☐ Direct Export do RefWorks
- ☐ Direct Export do EndNote Web
- ☐ Direct Export do EasyBib
- ☐ Pobierz CSV
- ☐ Eksport bezpośredni do Noodle Tools

Zapisz **Anuluj**

Narzędzia

Zrzut ekranu z możliwościami eksportu danych bibliograficznych w multiwyszukiwarce EBSCO oferowanej przez BUWr [05.04.2022]

FORMAT DANYCH A PONOWNE WYKORZYSTANIE — API

Lista dostępnych API

[Rekordy bibliograficzne \(Biblioteka Narodowa\)](#)

[Rekordy bibliograficzne \(połączone katalogi\)](#)

[Rekordy wzorcowe](#)

[Bazy do pobrania](#)

KSZTAŁTOWANIE INTERFEJSÓW

Wyzwanie:

Łączenie bogatych
możliwości
wyszukiwania
zaawansowanego
z przystępnym
interfejsem
użytkownika

ZASOBY INFORMACYJNE A ROZWÓJ AI

USTRUKTURYZOWANE DANE

zaawansowane mechanizmy wyszukiwania

- Filtrowanie/zawężanie wyników
- Konstruowanie zapytań z operatorami logicznymi

ilościowa analiza zawartości

możliwość wykorzystania danych poprzez języki zapytań (SQL, SPARQL)

PROPONOWANA LITERATURA

1. Dzięglewski, M., Fiń, A., & Guzik, A. (2018). Przemiany praktyk i strategii udostępniania i odbioru dziedzictwa kulturowego w formie cyfrowej w latach 2004-2014. Raport końcowy. Małopolski Instytut Kultury. <https://nck.pl/badania/raporty/raport-praktyki-i-strategie-udostepniania-i-odbioru-dziedzictwa-kulturowego-w-formie->
2. Kamińska, A. (2017). Co mogą zaoferować cyfrowej humanistyce biblioteki i ośrodki informacji? Zagadnienia Informacji Naukowej - Studia Informacyjne, 55(2(110)), 171–181. <https://doi.org/10.36702/zin.372>
3. Kamińska, A. (2021). Cyfrowa humanistyka. Koncepcja, kierunki i stan rozwoju oraz powiązania z informatologią [Rozprawa doktorska, Uniwersytet Warszawski. Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii]. <https://depotuw.ceon.pl/handle/item/3853>
4. Kil, A. (2014). E-humanistyka. Ku wiedzy wirtualnej. Prace Kulturoznawcze, 16, 216–222.
5. Przastek-Samokowa, M. (2016). Czym jest humanistyka cyfrowa? Pole semantyczne pojęcia (zarys). Zagadnienia Informacji Naukowej - Studia Informacyjne, 54(2(108)), 82–93. <https://doi.org/10.36702/zin.306>
6. Radomski, A. (2013). Digital Storytelling. Kilka słów o wizualizacji wiedzy w humanistyce. W Zwrot cyfrowy w humanistyce. Internet / Nowe Media / Kultura 2.0 (1. wyd., s. 73–82). E-naukowiec. <https://depot.ceon.pl/handle/123456789/2062>
7. Radomski, A. (2014). Humanistyka w świecie Informacjonalizmu. E-naukowiec (www.e-naukowiec). <https://depot.ceon.pl/handle/123456789/4927>
8. Werla, M., & Maryl, M. (2014). *Humanistyczne projekty cyfrowe w Polsce* [Raport]. <https://lib.psnc.pl/dlibra/publication/831/edition/655>